ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА

ТЕЗИ
ЩОРІЧНОЇ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

ДНІ НАУКИ
ФІЛОСОФСЬКОГО ФАКУЛЬТЕТУ - 2020

Львівський національний університет імені Івана Франка

Філософський факультет

ТЕЗИ

ЩОРІЧНОЇ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

«ДНІ НАУКИ ФІЛОСОФСЬКОГО ФАКУЛЬТЕТУ 2020»

Львів, 2020

Тези щорічної всеукраїнської наукової конференції «Дні науки філософського факультету 2020» / Відп. за випуск Л. В. Рижак, Н. І. Жигайло, Б. В. Ткачук. Львівський національний університет імені Івана Франка, 2020. 257 с.

Збірник тез представляє результати роботи студентів, аспірантів та молодих вчених кафедр філософії, історії філософії, теорії та історії культури, психології, політології, теорії та історії політичної науки закладів вищої освіти України.

Затверджений до публікації засіданням
Вченої ради філософського факультету
Львівського національного університету
імені Івана Франка від 22 травня 2020 року
номером протоколу 238/7

СЕКЦІЯ ПСИХОЛОГІЇ
ПЕДАГОГІЧНА ТА ВІКОВА ПСИХОЛОГІЯ
І ОСНОВИ ПСИХОЛОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ
Бішко Вікторія. ФОРМУВАННЯ ВЛАСНОЇ ДУМКИ У СТУДЕНТІВ ПРО ОСОБУ В ЗАЛЕЖНОСТІ ВІД НАЯВНОЇ ІНФОРМАЦІЇ ПРО НЕЇ……...…206
Гупало Софія. АНАЛІЗ ПРОБЛЕМИ ЕМОЦІЙНОГО ВИГОРАННЯ СТУДЕНТІВ ЗВО ПІД ЧАС ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ……..…….208
Кравчук Даниїла. ОСОБЛИВОСТІ ПСИХОЛОГІЧНОГО БЛАГОПОЛУЧЧЯ В СТУДЕНТІВ З РІЗНОЮ ЧАСОВОЮ ПЕРСПЕКТИВОЮ……..…..211
Кулик Юлія. ДОСЛІДЖЕННЯ РІВНЯ ЕМОЦІЙНОГО ВИГОРАННЯ БАТЬКІВ В УМОВАХ КАРАНТИНУ……...……..214
Откович Дарина. АРТ-ТЕРАПІЯ У РОБОТІ З ПОСТТРАВМАТИЧНИМ СТРЕСОВИМ РОЗЛАДОМ……..……217
Піхович Ірина. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНИЙ АНАЛІЗ ПІДХОДІВ ДО РОЗУМІННЯ ІНТЕЛЕКТУ…….....219
Полікарпова Ольга. ОСОБЛИВОСТІ ПРОФЕСІЙНОГО САМОВИЗНАЧЕННЯ СТАРШОКЛАСНИКІВ У ЗАЛЕЖНОСТІ ВІД СІМЕЙНОГО СТИЛЮ ВИХОВАННЯ…….……...222
Савицька Наталія. ОСОБЛИВОСТІ ВПЛИВУ ФЕНОМЕНУ «БРАКУ ЧАСУ» НА ПРОДУКТИВНІСТЬ ДІЯЛЬНОСТІ У СТАРШОКЛАСНИКІВ……224
Шпак Юлія. ОСОБЛИВОСТІ КАР'ЄРНИХ ОРІЄНТАЦІЙ СТАРШОКЛАСНИКІВ З РІЗНОЮ ТОЛЕРАНТНІСТЮ ДО НЕВИЗНАЧЕНОСТІ……..……...226
ЗАГАЛЬНА ТА СОЦІАЛЬНА ПСИХОЛОГІЯ
І ПСИХОЛОГІЯ УПРАВЛІННЯ
Бабченко Вікторія. ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ОСІБ З РІЗНИМ РІВНЕМ АКТИВНОСТІ В СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖАХ….……...228
Божинська Аліна. МАКІАВЕЛЛІЗМ ЯК ПСИХОЛОГІЧНИЙ ФЕНОМЕН……..…...230
Дума Богдан. ОСОБЛИВОСТІ МОТИВАЦІЙНОЇ СФЕРИ……..233
Зуєвська Влада. ҐЕНДЕРНІ ОСОБЛИВОСТІ ОСОБИСТОСТІ…..…...234

Література:

1. Павлюк Я., Галецька І., Сеник О. Часова перспектива як предиспозиція академічної мотивації студентів // Вісник Львівського університету: [зб. наук. пр.]. Серія Психологічні науки Вип. 2 / Львівський нац. ун-т ім. І. Франка. – Львів: Видавництво ЛНУ ім. І. Франка, 2018. – 143 с.
2. Сеник О. Емпіричне дослідження збалансованої часової перспективи студентів // Вісник Львівського національного університету. – Львів, 2016. – (Серія "Психологія"). – С. 114-125.
3. Baker, S. R. (2004). Intrinsic, extrinsic, and amotivational orientations: Their role in university adjustment, stress, well-being, and subsequent academic performance. Current Psychology, 23 (3), 189–202.

ДОСЛІДЖЕННЯ РІВНЯ ЕМОЦІЙНОГО ВИГОРАННЯ БАТЬКІВ В УМОВАХ КАРАНТИНУ

Кулик Юлія

НУ «Львівська політехніка»
Інститут права, психології та інноваційної освіти,
кафедра теоретичної та практичної психології.
науковий керівник: канд. пол. н., ас. Свідерська О. І.

Сьогоднішні умови, в яких живе сучасне суспільство є своєрідним викликом, через який проходить практично кожна сім'я у різних куточках світу. Одним із важливих аспектів долання цього є необхідність дослідження рівня емоційного вигоряння, зокрема тих осіб, котрим доводиться працювати онлайн, прикладаючи до цього максимальну кількість зусиль. Особливо це стосується батьків, котрим окрім функції батьківства доводиться виконувати ще й функцію педагога, через перехід звичної навчальної діяльності дітей у дистанційну. Ми можемо припустити, що ситуація самоізоляції із достатньо важкими й непередбаченими наслідками впливає на розвиток емоційного вигорання. Адже, масштабний карантин, до якого суспільство не було готове, цілодобове перебування поряд з сім'єю, економічні труднощі, обмежене коло спілкування й ряд досить часто непродуманих та не раціональних заборон призвели до негативних наслідків, які відбились на емоційному, психологічному та фізичному здоров'ї.

Дослідження поняття емоційного вигорання має багату наукову розробку. До найбільш популярних розвідок можемо віднести праці таких зарубіжних й вітчизняних науковців, як: Г. Діон, С. Максименко, В. Орел, С. Джексон, Х. Маслач, В. Бойко, Н. Водоп'янова, Х. Сіксма, В. Шауфелі, О. Рукавішнікова, Т. Зайчикова, М. Борисова, К. Лаврова, Д. Трунов та інші.

До прикладу, В. Бойко стверджує, що емоційне вигорання, це вироблений особистістю механізм психологічного захисту у формі повного або часткового виключення емоцій у відповідь на обрані психотравмуючі чинники. На думку вченого, вигорання є своєрідним функціональним стереотипом, оскільки дозволяє людині дозувати й ощадливо витрачати власні енергетичні ресурси. Водночас можуть виникати і дисфункційні наслідки, коли вигорання негативно позначається на виконанні професійної діяльності [1].

Стан емоційного вигорання виникає повільно, практично непомітно, але може мати значні негативні наслідки. Емоційна виснаженість зростає, втома накопичується, дрібні непорозуміння з оточенням стають все частішими. І тоді ця сама робота вже потребує від людини надто великих ресурсів, непомірних емоційних інвестицій. Так наступає емоційне вигоряння з усіма його симптомами: відчуттям спустошення, втрати смаку до життя, зникненням зацікавленості у стосунках, у своїй професійній діяльності, переживанням власної некомпетентності, постійною роздратованістю, байдужістю [2].

Загалом термін «синдром емоційного вигорання», найчастіше використовується у наукових дослідженнях, спрямованих на представників професій типу «людина–людина»: соціальних педагогів, психологів, медперсоналу, освітян, телефонних консультантів, тобто, тих, хто тривалий час проводить у взаємостосунку з іншими людьми. В умовах дистанційного навчання дана тематика набуває особливого актуального значення. Емоційне вигорання батьків можна визначити як психічне виснаження, що виникає на фоні стресу, викликаного ускладненим внутрішньо-сімейним спілкуванням та модифікованою організацією сімейного побуту й проявляється у зниженні адаптивності до нових сімейних особливостей спілкування, емоційному незадоволенні, відчутті емоційної перенапруги, спустошеності, вичерпаності власних емоційних ресурсів, тощо. У таких ситуаціях батьки можуть відчувати втому, роздратування, злість чи агресію по відношенню як до дітей, так і до інших членів сім'ї.

Узагальнюючи теоретико-методологічні підходи вітчизняних і

зарубіжних психологів до вивчення поняття емоційного вигорання, можемо визначати це поняття, як загальне психічне виснаження, що відображається на зниженні зацікавленості батьків життям дитини, поступовому згасанні мотивації, пов'язаної із стосунками з дитиною, зниженні ефективності виконання батьківських обов'язків й розвитку загальних психосоматичних симптомів.

Для дослідження даної проблематики, нами було розроблено анкету, яка допомогла визначити рівень емоційного вигорання батьків, діти котрих навчаються дистанційно в умовах карантинних обмежень. Загалом у дослідженні взяли участь 42 респонденти, котрі мають дітей шкільного віку від 1-го до 11-го класу. Серед вікової категорії усі досліджені розподілились за такими групами: вік від 18 – 25 років - 2,4% респондентів; 26 – 35 років – 28,6%; 36 – 45 років — 54,8 % респондентів; 45 і більше років – 14,3 %. Питання, котрі були поставлені батькам стосувались того чи контролюють батьки в умовах карантину результати навчання своїх дітей, якими платформами користуються діти під час виконання домашніх завдань, також батькам було запропоновано оцінити рівень власної втоми, якість сну, рівень роздратування пов'язаний із навчанням дітей, тощо.

Результати дослідження показали, що 78,6 % батьків практично щоденно контролюють навчання дітей в умовах дистанційного навчання, з них 69 % допомагають виконувати завдання; 7,1 % досліджуваних не контролюють своїх дітей взагалі, й решта – 14,3 % інколи здійснюють контроль над виконанням домашніх завдань. 42,9 % респондентів скаржаться на погіршення якості сну, вказуючи на його недостатність, 45,2% вказує на різке збільшення тривоги й 50% зазначають, що більше втомлюються від роботи ніж раніше. Анкетування дало змогу визначити, що у 4,76 % від загальної кількості досліджуваних батьків проявляється сильне емоційне вигорання; у 50,01 % респондентів, що відображає результати половини досліджуваних, визначено помірний рівень емоційного вигорання з тенденцією до сильного; у 45,23 % – емоційне вигорання не проявляється. Ще одним цікавим спостереженням є те, що жінки вікової категорії від 36 до 45 років найбільш схильні до емоційного вигорання ніж представниці інших вікових груп. Зокрема це може бути пов'язане із власної зайнятістю на роботі, складнішим рівнем навчальної програми, віковими особливостями респондентів, тощо. Окрім того, дослідження показало загальний рівень підвищеної втоми, потребу побути на самоті, роздратування на дітей, певну відстороненість стосовно потреб дитини, тощо.

Підсумовуючи викладене, хочемо акцентувати на тому, що загалом результати проведеного дослідження вказують на тенденцію до збільшення психологічної напруги й рівня емоційного вигорання у батьків, діти котрих навчаються дистанційно в умовах карантину. Немає нічого дивного в тому, що батькам не завжди вистачає сил й терпіння на спілкування з дитиною, що досить часто вони зіштовхуються із труднощами у спілкуванні, не завжди готові зрозуміти і розділити цінності дитини, відчувають ускладнення у взаємодії, тощо. Такі результати вказують на гостру необхідність здійснювати профілактику емоційного вигорання серед батьків, шляхом відпочинку, пошуком нового хобі, позитивних емоцій, спільної справи із дітьми, тощо. Також важливо дотримуватися балансу між партнером, дитиною і власними потребами задля збереження психологічного здоров'я й позитивного психологічного клімату у сім'ї.

Література:

1. Бойко В.В. Психоэнергетика. СПб.: Питер, 2008. 416 с.
2. Грицук О. В. Основні підходи у дослідженні структури й динаміки синдрому емоційного вигорання у вітчизняній та зарубіжній психології // Вісник Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди. Психологія. 2012. Вип. 42(1). С. 51-57
3. Freudenberger H. Staff burnout / H. Freudenberger // Journal of Social Issues. – 1994. – Vol. 30. – P. 159-165.

АРТ-ТЕРАПІЯ У РОБОТІ З ПОСТТРАВМАТИЧНИМ СТРЕСОВИМ РОЗЛАДОМ

Откович Дарина

Львівський національний університет імені І. Я. Франка
Філософський факультет, кафедра психології
Науковий керівник: к. психол. н., доц. Левус Н.І.

Напрямок арт-терапії у психокорекції та психотерапії почав активно використовуватися за часів Другої Світової Війни при реабілітації військових: «якщо розглянути психологічні складові війн, можна знайти корені війн у травматизації людини – війни створюють спадщину зі страху, роз'єднання, забобонів, ворожості, і не лише на рівні